

Андрій Малишко

Видатний український поет-пісняр, пісні на вірші якого давно вже стали народними.

Дати життя: 14.11.1912 - 17.02.1970

Місце народження: Обухів

*Україно моя, далі, грозами свіжо пропахлі,
Польова моя мрійнице. Крапля у сонці з весла.
Я віддам свою кров, свою силу і ніжність до краплі,
Щоб з пожару ти встала, тополею в небо росла...*

Андрій Самійлович Малишко народився 14 листопада 1912 р. в Обухові Київської області в багатодітній сім'ї сільського шевця.

У 1927 р., закінчивши Обухівську семирічку, Малишко вступає до Київської медичної профшколи, однак уже тоді у юнаковій душі жив потяг до прекрасного, до пісні, до поезії. Дізнавшись про додатковий набір в Інститут народної освіти, майбутній поет вирішив здати екзамени. На диво, здав їх успішно, після чого його зарахували на літературний факультет, де Андрій потрапив під опіку Максима Рильського, який викладав та вів літературну студію. У 1930 р. юнак надрукував перші вірші в журналах "Молодий більшовик" та "Глобус". Закінчивши у 1932 р. Київський Інститут народної освіти, викладає літературу в Овручі, на Житомирщині. З 1934 р. по 1935р. служить у армії, а потім працює у Харкові, як журналіст.

1935 р. з'являється колективна збірка трьох авторів — "Дружба". Протягом 1935 р. – 1940 р. поет видав збірки: "Батьківщина" (1936 р.), "Лірика", "З книги життя" (1938 р.), "Народження синів" (1939 р.), "Листи червоноармійця Опанаса Байди", "Березень",

"Зоревідні", "Жайворонки" (1940 р.). У цей же період написав поеми "Трипілля", "Ярина", "Кармалюк", "Дума про козака Данила". Тематика довоєнних творів різноманітна: праця хліборобів, події революції та громадянської війни, чудові пейзажні поезії, де картини природи гармонують з ліричним настроєм, з розквітом першого кохання ("Зимове", "Пейзаж", "Дощ упав на край широкий"). Героями творів Малишка є "хлібороби й сівачі", прості робочі люди. Оживає в його творах й історична пам'ять народу. Постають із рядків циклу "Запорожці" славетні прадіди наші, які кров'ю своєю боронили рідний край від ворогів.

На протязі 1941 р. – 1944 р. поет служив військовим кореспондентом у газетах "Красная Армия", "За Радянську Україну", "За честь Батьківщини", де виступав і, як поет, і, як публіцист. За цей час А. Малишко видав такі збірки поезій: "До бою вставайте!" (1941 р.), "Україно моя!" (1942 р.), "Понад пожари" (1942 р.), "Слово о полку" (1943 р.), "Битва" (1943 р.), "Полонянка" (1944 р.) Героїко-трагічний пафос циклу з п'яти віршів "Україно моя!", написаного 1941 р., передавав щирий особистий біль за рідну землю, віру в її визволення. "Україно моя!" — одне з найяскравіших поетичних явищ років війни, пристрасна, пекуча й ніжна пісня любові до Вітчизни. З 1944 р. по 1947 р. Малишко працює відповідальним редактором журналу "Дніпро".

По війні поет інтенсивно працює, виходять – як відгомін війни – збірки "Ярославна" та "Чотири літа" (1946 р.), а далі нові книги, в яких Малишко творить широку картину народного життя, змальовує простих трудівників, як неповторних творчих особистостей, закоханих в землю та працю на ній.

За поему "Прометей" 1947 р. поет отримав Сталінську премію. 1950 р. з'явилась збірка "За синім морем", написана після відвідин Канади та США разом з групою діячів культури (за цю збірку наступного року А. Малишко отримав Сталінську премію).

Новий етап у творчості поета починається із середини 50-х років. У збірці "Що записано мною" (1956 р.) містяться тексти відомих пісень: "Знову цвітуть каштани", "Пісня про Київ", "Як на дальнім небосхилі"; у збірці "Серце моєї матері" (1959 р.) — "Пісня про рушник", "Ми підем, де трави похилі" (– справжній ліричний гімн молодості, коханню); у збірці "Полудень віку" (1960 р.) — "Вчителька"... У їх озвученні поету допомагали такі музичні корифеї, як брати Майбороди (тільки з композитором **Платоном Майбородою** було створено понад 30 пісень: "Київський вальс", "Ми підем, де трави похилі...", "Ти, моя вірна любов", "Стежина", "Вчителько моя", "Пісня про рушник", "Гаї шумлять біля потоку", "Журавлі", "Білі каштани", "Колискова", "Пролягла доріженька"), **Л. Ревуцький**, **П. Козицький**, **М. Вериківський**, **А. Штогаренко**, **С. Козак**, **О. Білаш**.

Протягом 1961 р. – 1970 р. вийшли збірки "Листи на світанні" (1961 р.), "Віщий голос" (1961 р.), "Прозорість" (1962 р.), "Дорога під яворами" (1964 р., за неї А. Малишко 1969 р. отримав Державну премію СРСР), "Рута" (1966 р.), "Синій літопис" (1968 р.), "Серпень душі моєї" (1970 р.) За збірку "Далекі орбіти" 1964 р. поет отримав Шевченківську премію.

Останнім твором поета, написаним у лікарні за вісім до його смерті, була славнозвісна "Стежина" ("Чому, сказати, й сам не знаю..."), в якій він роздумує над людським життям...

17 лютого 1970 р. Андрій Малишко помер.

За своє життя поет видав близько 40-ка збірок. Малишко полишив нам не тільки пісенну й поетичну спадщину, він також є автором значної кількості публіцистичних та літературно-критичних творів. Написав тексти пісень до фільмів: "Макар Нечай" (1940 р.), "Богдан Хмельницький" (1941 р.), "Роки молодії" (1942 р.), "Щедре літо" (1950 р.), "Долина синіх скель" (1956 р.), "Лілея", "Таврія" (1959 р.), "Чорноморочка" (1960 р.), "Абітурієнтка" (1973 р.). А також сценарії до кінокартин: "Навіки з російським народом" (1954 р.), "Квітуча Україна" (1961 р.), "Ми з України" (1962 р.)

<http://www.poetryclub.com.ua/metrs.php?id=141&type=tvorch> – Творчість

<https://www.youtube.com/watch?v=HdvvKZllugw>

<https://www.youtube.com/watch?v=6NB3a7FQabl>

<https://www.youtube.com/watch?v=kS2fmxqK1nU>

https://www.youtube.com/watch?v=0_HabD0y6pg